

This question paper contains 16 printed pages]

TA—53—2024

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

MANAGEMENT ACCOUNTING

Paper I (BC-5.2)

(Monday, 2-12-2024)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :- (1) Attempt *all* questions.

सर्व प्रश्न सोडवा.

(2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

(3) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

साधा नॉन-प्रोग्रामेबल कॅलक्यूलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.

(4) Working notes are necessary, which carries marks.

आगणन कार्य आवश्यक आहे, त्याला गुण आहेत.

1. Shri Ganesh Company, Mallareddy, Hyderabad places before you the following trading results : 20

Year	Sales	Profit
	(Rs.)	(Rs.)
2022	2,00,000	10,000
2023	1,80,000	4,000

P.T.O.

WT

(2)

TA—53—2024

Find out the following :

- (i) P/V Ratio
- (ii) Fixed Costs
- (iii) Break-even point sales
- (iv) Margin of safety at a profit of Rs. 16,000.

श्री गणेश कंपनी मल्लारेड्डी, हैद्राबादची व्यावसायीक माहिती पुढील प्रमाणे आहे :

वर्ष	विक्री (रु.)	नफा (रु.)
2022	2,00,000	10,000
2023	1,80,000	4,000

वरील माहितीच्या आधारावर पुढील प्रकारे गणना करा :

- (i) लाभ-मात्रा अनुपात
- (ii) स्थिर परिव्यय
- (iii) समविच्छेदन बिन्दु विक्री
- (iv) 16,000 रु. लाभ असताना सुरक्षा सीमा.

2. The following are the Balance Sheet of Ramesh Company Ltd. as on 31/12/2021 and 31/12/2022 : 15

Balance Sheet

Liabilities	2021	2022
Share Capital	4,50,000	5,00,000
Debenture	50,000	1,00,000

WT

(3)

TA—53—2024

General Reserve	50,000	1,00,000
Profit & Loss A/c	80,000	1,00,000
Provision for Dep. on Machinery	90,000	1,30,000
Sundry Creditors	95,000	1,30,000
Bills Payable	20,000	25,000
	8,35,000	10,85,000
Assets	2021	2022
Goodwill	1,20,000	30,000
Plant & Machinery	4,35,000	6,40,000
Investment	1,30,000	1,80,000
Debtors	30,000	70,000
Stock	35,000	75,000
Cash at Bank	80,000	90,000
Discount on issue of debenture	5,000	—
	8,35,000	10,85,000

Additional Information :

- (1) During the year investment costing Rs. 40,000 were sold for Rs. 32,000.
- (2) New machinery was purchased for Rs. 45,000 and the payment was made in fully paid shares.

Prepare :

- (1) Statement changes in working capital.
- (2) Fund flow statement.

P.T.O.

WT

(4)

TA—53—2024

रमेश कंपनी ली. ची 31/12/2021 आणि 31/12/2022 वर्षाची स्थितीविवरणे खालील प्रमाणे आहेत :

स्थितीविवरण

दायित्वे	2021	2022
भाग भांडवल	4,50,000	5,00,000
कर्जरोखे	50,000	1,00,000
सामान्य राखीव निधी	50,000	1,00,000
नफातोटा खाते	80,000	1,00,000
यंत्रावर घसारा तरतुद	90,000	1,30,000
धनको	95,000	1,30,000
देय विपत्रे	20,000	25,000
	8,35,000	10,85,000
मालमत्ता	2021	2022
ख्याती	1,20,000	30,000
यंत्र आणि संयंत्र	4,35,000	6,40,000
गुंतवणूक	1,30,000	1,80,000
ऋणको	30,000	70,000
स्कंध	35,000	75,000
बँकेत रोख	80,000	90,000
कर्जरोखे निर्गमनावरील सुट	5,000	—
	8,35,000	10,85,000

अतिरिक्त माहिती :

- (1) वर्षभरात रु. 40,000 रुपयांची गुंतवणूक रु. 32,000 ला विकली.
- (2) नविन मशिनरी (यंत्र) रु. 45,000 रुपयांना खरेदी करण्यात आली आणि पेमेंट पुर्ण पेड शेअर्स मध्ये केले गेले.

तयार करा :

- (1) कार्यशील पुंजीत बदल दर्शवणारे विवरण.
- (2) निधी प्रवाह विवरण.

Or/किंवा

The following are the Balance Sheet of Harshada Company Ltd. as on 31/12/2021 and 31/12/2022 :

Balance Sheet

Liabilities	2021	2022
Share Capital	3,00,000	5,00,000
Profit & Loss A/c	60,000	1,00,000
General Reserve	40,000	50,000
Creditors	1,70,000	2,33,000
Bills Payable	40,000	80,000
Outstanding Exp.	13,000	21,000
	6,23,000	9,84,000

P.T.O.

Assets	2021	2022
Land & Building	1,50,000	2,70,000
Plant & Machinery	1,40,000	3,50,000
Stock	1,00,000	1,65,000
Debtors	2,10,000	1,50,000
Cash	23,000	49,000
	6,23,000	9,84,000

Additional Information :

- (1) Rs. 45,000 depreciation has been charged on Plant and Machinery during 2022.
- (2) A piece of machinery was sold for Rs. 18,000 during the year 2022, It had cost Rs. 25,000, Depreciation of Rs. 11,000 had been provided on it.

Prepare :

- (1) Statement changes in working capital.
- (2) Fund flow statement.

हर्षदा कंपनी लि. ची 31/12/2021 आणि 31/12/2022 वर्षाची स्थितीविवरणे खालील प्रमाणे आहेत :

स्थितीविवरण

दायित्वे	2021	2022
भाग भांडवल	3,00,000	5,00,000
नफा-तोटा खाते	60,000	1,00,000

WT

(7)

TA—53—2024

सामान्य राखीव निधी	40,000	50,000
धनको	1,70,000	2,33,000
देय विपत्रे	40,000	80,000
अदत्त देय रक्कम	13,000	21,000
	6,23,000	9,84,000
मालमत्ता	2021	2022
जमीन आणि इमारत	1,50,000	2,70,000
यंत्र आणि संयंत्र	1,40,000	3,50,000
स्कंध	1,00,000	1,65,000
ऋणको/अधमर्ण	2,10,000	1,50,000
रोख	23,000	49,000
	6,23,000	9,84,000

अतिरिक्त माहिती :

- (1) 2022 मध्ये यंत्र व संयंत्रवर रु. 45,000 घसारा आकारण्यात आला.
- (2) 2022 मध्ये यंत्र सामग्रीचा एक तुकडा रु. 18,000 रुपयांना विकला गेला, त्याची मुळ किंमत रु. 25,000 होती व त्यावर रु. 11,000 घसान्याची तरतुद करण्यात आली होती.

तयार करा :

- (1) कार्यशील पुंजीत बदल दर्शवणारे विवरण.
- (2) निधी प्रवाह विवरण.

P.T.O.

3. The summarised Balance Sheet of Aditya Ltd. as on 31-12-2020 and 31-12-2021 are as follows : 15

Liabilities	2020	2021
Share Capital	45,000	45,000
General Reserve	30,000	31,000
P&L A/c	5,600	6,800
Creditors	16,800	13,400
Tax Provision	7,500	1,000
Mortgage Loan	—	27,000
	1,04,900	1,24,200
Assets	2020	2021
Fixed Assets	40,000	32,000
Investment	5,000	6,000
Stock	24,000	21,000
Debtor	21,000	45,500
Cash	14,900	19,700
	1,04,900	1,24,200

Additional information :

- (i) Investment costing Rs. 800 were sold for Rs. 850.
(ii) Tax provision made during the year was Rs. 900.

(iii) During the year part of fixed asset costing Rs. 1,000 was sold for Rs. 1,200 and profit was included in P&L A/c.

You are required to prepare cash flow statement as per AS-3.

आदित्य लि. यांच्या 31-12-2020 आणि 31-12-2021 रोजीचा स्थितीविवरण खालील प्रमाणे :

देयता	2020	2021
भाग भांडवल	45,000	45,000
सर्वसाधारण राखीव	30,000	31,000
नफातोटा खाते	5,600	6,800
धनको	16,800	13,400
कर तरतूद	7,500	1,000
तारण कर्ज	—	27,000
	1,04,900	1,24,200
संपत्ती	2020	2021
स्थिर संपत्ती	40,000	32,000
गुंतवणूक	5,000	6,000
स्कंध	24,000	21,000
ऋणको	21,000	45,500
हस्त रोख	14,900	19,700
	1,04,900	1,24,200

अतिरिक्त माहिती :

(i) रु. 800 ची गुंतवणूक रु. 850 ला विकण्यात आली.

P.T.O.

- (ii) चालू वर्षासाठी आयकर तरतूद रु. 900 करण्यात आली होती.
- (iii) स्थिर संपत्तीचा काही भाग चालू वर्षात रु. 1,000 किंमतीची स्थिर संपत्ती रु. 1,200 ला विकण्यात आली.

वरील माहितीच्या आधारे AS-3 प्रमाणे रोख प्रवाह विवरण तयार करा.

Or/किंवा

The comparative Balance Sheet of Satyendra Ltd. for two years are as follow :

Liabilities	2021	2022
Capital	1,45,200	74,800
Bank Loan	94,600	1,32,000
Loan from Aditya	—	44,000
Creditors	55,000	1,14,400
Bills Payable	26,400	17,600
	3,21,200	3,82,800
Assets	2021	2022
Land and Buildings	1,10,000	1,76,000
Machinery	44,000	30,800
Debtors	88,000	77,000
Stock	55,000	66,000
Cash	24,200	33,000
	3,21,200	3,82,800

Additional information :

- (i) Net loss for the year 2022 assumed to Rs. 28,600.
- (ii) During the year a machine costing Rs. 11,000 (accumulated depreciation Rs. 2,200) was sold for Rs. 5,500.
- (iii) The provision for depreciation against machinery was Rs. 13,200 and Rs. 15,400 for 2021-2022.

Prepare cash flow statement as per AS-3.

सत्येंद्र लि. ची मागील दोन वर्षांची तुलनात्मक स्थितीविवरण पुढील प्रमाणे आहेत :

देयता	2021	2022
भांडवल	1,45,200	74,800
अधिकोष कर्ज	94,600	1,32,000
आदित्यकडून कर्ज	—	44,000
उत्तमर्ण	55,000	1,14,400
देय विपत्र	26,400	17,600
	3,21,200	3,82,800
संपत्ती	2021	2022
भूमी व इमारत	1,10,000	1,76,000
यंत्र	44,000	30,800
अधमर्ण	88,000	77,000
स्कंध	55,000	66,000
रोख	24,200	33,000
	3,21,200	3,82,800

P.T.O.

अतिरिक्त माहिती :

- (i) 2022 वर्षासाठी शुद्ध तोटा रु. 28,600 होता.
- (ii) यंत्र ज्याची किंमत रु. 11,000 (संचित अवक्षयण रु. 2,200) याची विक्री रु. 5,500 ला करण्यात आली.
- (iii) यंत्रावरील घसारा तरतूद 2021 आणि 2022 या वर्षाकरीता अनुक्रमे रु. 13,200 आणि रु. 15,400 आहे.

रोख प्रवाह विवरण (AS-3 प्रमाणे) तयार करा.

4. Bhagyashree Company has planned to prepare production for three Products- A, B and C. The sale forecast of these products is 80,000 units, 85,000 units and 85,000 units respectively. 15

The estimated inventory both the beginning and at the end of the budgeted period are shown in the following statement.

From the following information prepare production budget :

Particulars	Products		
	A	B	C
Jan. 1st 2022 (units)	15,000	10,000	20,000
Dec. 31st 2022 (units)	20,000	12,500	25,000

भाग्यश्री कंपनी लि. यानी तीन वस्तू उत्पादनाचे नियोजन केले आहे. वस्तू अ, ब व क यांच्या अंदाजीत उत्पादन 80,000 नग, 85,000 नग व 85,000 नग अनुक्रमे आहेत.

अंदाजीत उत्पादन आयव्यय विवरण खालील प्रमाणे :

विवरण	उत्पादन		
	अ	ब	क
1 जाने. 2022 रोजीचे (नग)	15,000	10,000	20,000
31 डिसें. 2022 रोजीचे (नग)	20,000	12,500	25,000

वरील माहितीच्या आधारे उत्पादन अंदाजपत्रक तयार करा.

Or/किंवा

The Jayshree Marble Ltd. manufactures two brands of marbles— one sold under the name of Diamond and another under the name of Golden. The sale department of the company has three departments in different areas of country. The sales budgets for the year ending on 31st Dec., 2022 were Diamond, Department-I 9,00,000 quantity, Department-II 14,28,000 quantity, Department-III 6,20,000 quantity. Golden Department-I 11,00,000 quantity, Department-II 17,00,000 quantity, Department-III 2,30,000 quantity. Sales prices are Rs. 10 and Rs. 8 in all departments for Diamond and Golden respectively.

It is estimated that by forced sales promotion the sale of Diamond in Department-I will increase by 2,00,000 nos. It is also expected that by increasing production and arranging extensive advertisement Department-III will be enable to increase the sale of Golden by 1,40,000 nos. It is recognized that estimated

P.T.O.

sale by Department-II represent on unsatisfactory targets. It is agreed to increase both estimate by 20%.

Prepare a sales budget for the year ended on 31st Dec., 2022.

दि जयश्री मार्बल लि. यांच्याकडून डायमंड आणि गोल्डन या नावाने मार्बलचे उत्पादन आणि विक्री करते. कंपनीचा देशात विविध भागात तिन विक्री विभाग आहेत. 31 डिसेंबर, 2022 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरीता विक्री अंदाजपत्रक पुढीलप्रमाणे आहेत : डायमंड विभाग-I 9,00,000 नग, विभाग-II 14,28,000 नग, विभाग-III 6,20,000 नग. गोल्डन विभाग-I 11,00,000 नग, विभाग-II 17,00,000 नग, विभाग-III 2,30,000 नग. प्रत्येक विभागाची विक्री किंमत प्रती नग रु. 10 आणि रु. 8 अनुक्रमे डायमंड व गोल्डनसाठी राहिल.

प्रभावी विक्री जाहीरातीमुळे अंदाजीत विक्रीमध्ये वाढ होणे अपेक्षित आहे. डायमंड विभाग-I मध्ये, 2,00,000 नगाने वाढ अपेक्षित आहे. तर मोठ्या प्रमाणातील जाहीरातीमुळे आणि उत्पादन वाढीमुळे विभाग-III मध्ये गोल्डनचे 1,40,000 नगाने विक्री वाढ अपेक्षित आहे. विभाग-II मध्ये असे निदर्शनास आले की, दोन्ही उत्पादनाच्या विक्रीचे लक्ष समाधानकारक नाही. असे सर्व संमतीने ठरविण्यात आले की, दोन्ही उत्पादनाची विक्रीमध्ये वाढ 20% अपेक्षित आहे. 31 डिसेंबर, 2022 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरीता विक्रीचे अंदाजपत्रक तयार करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

(i) Role of Management Accounting in decision-making

(ii) Sources of Fund

(iii) 'Gauri' Ltd. gives the following information :

Sales Rs. 2,00,000

Profit-Volume Ratio 26%

Calculate :

Variable Cost.

- (iv) The following are the balances taken from the financial statements of 'Sujata' Enterprises' Limited as at 31-12-22 and 31-12-21 :

	31-12-2022 (Rs.)	31-12-2021 (Rs.)
Cash at Bank	45,000	1,30,000
Sundry Debtors	1,40,000	90,700
Sundry Creditors	2,98,000	2,51,450
Stock-in-Trade	1,96,000	1,42,500
Investments	10,000	11,250
Prepaid Expenses	21,000	14,000
Provision for Taxation	1,72,000	65,000
Loan from Bank	—	87,000

Prepare statement showing changes in Working Capital.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) निर्णय प्रक्रियेत व्यवस्थापन लेखाकर्माची भूमिका
(ii) निधीचे स्रोत
(iii) 'गौरी' लिमिटेड खालील माहिती देत आहे :

विक्री रु. 2,00,000

लाभ-मात्रा अनुपात 26%

आगणन करा :

चल परिव्यय.

P.T.O.

(iv) खालील अधिक्त्य 'सुजाता ईन्टरप्राईसेस' मर्यादितच्या 31-12-22 आणि 31-12-21 च्या वित्तीय विवरणातून घेतली आहेत :

	31-12-2022 (रु.)	31-12-2021 (रु.)
अधिकोषस्थ रोख	45,000	1,30,000
विविध अधमर्ण	1,40,000	90,700
विविध उत्तमर्ण	2,98,000	2,51,450
स्कंध	1,96,000	1,42,500
गुंतवणूक	10,000	11,250
पूर्वदत्त खर्च	21,000	14,000
कराबद्दल तरतूद	1,72,000	65,000
अधिकोषस्थ कर्ज	—	87,000

कार्यकारी भांडवलावर परिणाम दर्शविणारे विवरण तयार करा.